

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 3Svk/38/2022
Identifikačné číslo spisu: 8020200649
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8020200649.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členov senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD. a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa), v právnej veci žalobcu: J. J., X.. XX. C. XXXX, L. XX G. C., Z. N., H., N. XDL N. F., právne zastúpeného: JUDr. Michalom Kizákom, advokátom, Masarykova č. 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra SR, Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. augusta 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/77/2020 - 57 zo dňa 10. marca 2022, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na úplnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca v emailovej komunikácii s referentom špecialistom - dopravným inžinierom OBCP KDI KR PZ v Prešove (ďalej referent) uvádzal nasledovné:

- v emaile žalobcu zo dňa 9. júna 2020 odoslaného o 7.56 hod. - „Vazim si podrobne vysvetlenie, čo je potrebné k presunutiu TDZ obce a komu tato kompetencia patri. Opytam sa inak

- z akeho dovodu KDI podal podnet na OU Prešov OCDPK, aby uskutočnil presun TDZ v obci Pušovce ? Touto cestou sa znovu pytam na nezodpovedanu otazku, ci trva (referent) na tom, že KDI nema nic spolocne s presunom TDZ v obci Pusovce.“

- žalobca odoslal referentovi dňa 10. júna 2020 o 7.47 hod. email s predmetom: Re: odpoveď zo dňa 10.06.2020, v ktorom konštatoval, že na otázku nedostal odpoveď a tretíkrát sa pýtať nebude. „Touto cestou Vas chcem poziadat o informacie v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informaciam aby KDI Presov predlozilo vsetky zistenia, tykajúce sa nezakonneho zasahu do TDZ v obci Pusovce. Informacie je potrebné zaslat prostrednictvom emailu zakonom stanovenej lehote“ a to na základe posledného e-mailu (odoslaného mu referentom dňa 10. júna 2020 o 7.25 hod.), v ktorom

bolo, okrem citovaných ustanovení § 2 a § 76 zákona 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore a § 32 ods.1 Správneho poriadku, uvedené: „Nakoľko v procese posudzovania bolo zistené podozrenie z nezákonného zásahu do trvalého dopravného značenia, KDI v súlade s platnou právnou úpravou požadoval o úpravu nezákonného stavu. Zmena dopravného značenia môže byť vykonaná len na základe určenia dopravného značenia v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách.“ Túto emailovú žiadosť žalobcu referent emailom dňa 11. júna 2020 postúpil na posúdenie Oddeleniu komunikácie a prevencie Krajského riaditeľstva PZ v Prešove, príslušnému na vybavovanie agendy - Informácie poskytované v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

2. Nasledovala emailová komunikácia medzi vedúcim Oddelenia komunikácie a prevencie Krajského riaditeľstva PZ v Prešove a Tlačovým odborom Kancelárie Ministra vnútra SR zo dňa 11. júna 2020. Tlačový odbor podanie žalobcu nevyhodnotil ako žiadosť o informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „infozákon“ alebo „zákon č. 211/2000 Z. z.“), odporučil vybavenie podania v režime bežnej korešpondencie. Uviedol tiež, že ak Oddelenie komunikácie a prevencie trvá na zaevidovaní podania ako žiadosti o podanie informácie, aby túto skutočnosť oznámili Tlačovému odboru obratom. Na základe uvedeného referent dňa 15. júna 2020 zaslal žalobcovi emailom odpoveď v režime bežnej korešpondencie.

3. Ako vyplýva z písomného stanoviska Oddelenia komunikácie a prevencie Krajského riaditeľstva PZ v Prešove zo dňa 23. novembra 2020, č. KRPZ-PO-OKAP-81-003/2020, Oddelenie vo veci ďalej nekonalo z dôvodu, že nie je vecne príslušné konať s odvolaním sa na vyhodnotenie predmetnej žiadosti žalobcu hlavným gestorom Tlačovým odborom Ministerstva vnútra SR a na jeho odporúčanie vybaviť podanie v rámci bežnej korešpondencie. Stanovisko Tlačového odboru spolu so žiadosťou žalobcu dňa 11. júna 2020 Oddelenie zaslalo Krajskému dopravnému inšpektorátu KR PZ v Prešove k ďalšej služobnej potrebe s usmernením, ako vybaviť predmetnú žiadosť.

4. Krajský dopravný inšpektorát KR PZ v Prešove vo vyjadrení zo dňa 20. novembra 2020, č. KRPZ-PO.KDI-50-178/2020 oznámil Vnútornému odboru KR PZ v reakcii na žiadosť o vyjadrenie k správnej žalobe, že nespracoval a nevydával rozhodnutie a nerozhodol ani o tzv. neprístupnení informácie v zmysle infozákona. Proces prebiehal podľa pokynov Oddelenia komunikácie KR PZ Prešov na základe stanoviska Tlačového odboru kancelárie Ministra vnútra SR a žalobca bol vybavený v zmysle bežnej korešpondencie.

5. Dňa 15. júna 2020 oznámil referent emailom žalobcovi, že jeho žiadosť zo dňa 10. júna 2020 nebola vyhodnotená ako žiadosť o informáciu v zmysle infozákona s tým, že: „Žiadosti, ktorých obsahom je poskytnutie výkladu právneho predpisu, stanoviska, prognózy, subjektívneho názoru, a pohnútok predstaviteľa povinnej osoby a ktoré majú charakter právnej rady, sa nevybavujú podľa zákona o slobode informácií.“ Ďalej vyjadrenie obsahuje stanovisko k samotnej žiadosti žalobcu o dopravné napojenie. Žalobca bol upozornený, že v rámci emailovej komunikácie referent nezastupuje KDI, prezentuje názor referenta, ktorý vykonáva služobnú činnosť v rámci KDI a pre zabezpečenie oficiálneho stanoviska je potrebné obrátiť sa na Oddelenie komunikácie a prevencie KR PZ v Prešove. Obdobne tak referent vybavil dňa 22. júna 2020 ďalší email žalobcu zo dňa 16. júna 2020 s tým, že ďalšie podania, alebo žiadosti, zaslané na adresu referenta, budú brané iba na vedomie.

6. Žalobca emailom zo dňa 16. júna 2020 opätovne poukázal na svoju žiadosť o informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. zo dňa 10. júna 2020 a požadoval sprístupnenie tam požadovaných informácií s poukazom na princíp „čo nie je tajné, je verejné“ a na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Sž/1/2011 zo dňa 15. decembra 2011 a čl. 26 ods. 5 Ústavy SR.

7. Prípisom KDI KR PZ v Prešove zo dňa 5. augusta 2020 bolo Oddeleniu komunikácie a prevencie KR PZ v Prešove postúpené odvolanie žalobcu zo dňa 27. júla 2020 proti fiktívnemu rozhodnutiu o neprístupnení informácií, podané na doručenie dňa 28. júla 2020 a doručené KR PZ v Prešove dňa 3. augusta 2020 (podľa odtlačku podacej pečiatky KR PZ v Prešove).

8. Krajský dopravný inšpektorát KR PZ v odpovedi zo dňa 14. augusta 2020 na podklade odvolania žalobcovi oznámil postúpenie jeho podania z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti v odvolacích konaniach podľa § 211/2000 Z. z. Oddeleniu komunikácie a prevencie KR PZ v Prešove, od ktorého dňa 11. augusta 2020 KDI obdržalo odpoveď, že podanie nie je možné považovať za odvolanie, nakoľko podanie bolo vybavené v rámci bežnej korešpondencie, s rovnakým odporúčaním pre vybavenie odvolania. KDI opakovane uviedol, že na odpovedi zo dňa 10. júna 2020 trvá. Zároveň uviedol v reakcii na emailové podanie žalobcu zo dňa 25. júla 2020, adresované A. R. ako podnet na preverenie a vybavenie podľa § 49 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov PZ, SIS, ZVaJS SR a Železničnej polície SR v znení neskorších predpisov, že preverovaním veci neboli zistené také skutočnosti, ktoré by preukazovali nezákonný postup v predmetnom konaní.

II.

Konanie pred správnym súdom

9. Žalobca správnou žalobou napadol fiktívne rozhodnutie žalovaného zo dňa 20. augusta 2020, ktoré považuje za doručené 24. augusta 2020 a ktorým žalovaný nijako nerozhodol a tým žalobcom podané odvolanie zo dňa 27. júla 2020 zamietol. Potvrdil tak odvolaním napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa - Krajského riaditeľstva PZ v Prešove, Krajského dopravného inšpektorátu, doručené žalobcovi 5. augusta 2020, o odmietnutí poskytnutia informácie s tým, že vec nebola posúdená v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. a bola vybavená bežnou korešpondenciou.

10. Žiadal, aby súd zrušil obe fiktívne rozhodnutia a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie. Žiadal tiež priznať právo na náhradu trov konania.

11. Žalovaný navrhol, aby konajúci súd žalobu žalobcu podľa § 98 ods.1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol ako oneskorene podanú, alternatívne žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol. Uviedol, že:

- podľa § 19 ods. 2 Správneho poriadku sa podanie posudzuje podľa jeho obsahu, Tlačový odbor Kancelárie ministra vnútra Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako hlavný gestor a subjekt príslušný na evidovanie žiadostí o informácie v zmysle nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 10/2015 o sprístupňovaní informácií fyzickým osobám a právnickým osobám posudzoval podania žalobcu so záverom, že nejde o žiadosti o informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z., nakoľko žiadosti, ktorých obsahom je poskytnutie výkladu právneho predpisu, stanoviska, prognózy, subjektívneho názoru a pohnútok predstaviteľa povinnej osoby a ktoré majú charakter právnej rady, sa nevybavujú podľa tohto zákona, s odporúčaním vybaviť ich v rámci bežnej komunikácie;

- podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z., ako aj judikatúry aplikovanej súdmi, informáciou je len exaktný údaj alebo súbor údajov, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a to buď v listinnej podobe alebo na inom nosiči dát, alebo by takéto informácie v uvedenej forme zo svojej úradnej povinnosti mala mať. Pokiaľ požadovaná informácia takéto kritériá nespĺňa, nie je možné procesne postupovať podľa zákona o slobode informácií, pretože nejde o žiadosť o informáciu, hoci by ju takto žiadateľ označil;

- ako príklad subjektov verejnej moci, ktoré vylučujú aplikáciu zákona č. 211/2000 Z. z. na takýto typ žiadostí uviedol žalovaný napr. verejného ochrancu práv, ako aj Kanceláriu Ústavného súdu Slovenskej republiky s odkazom na údaje na ich webových stránkach;

- k inštitútu fiktívneho rozhodnutia nie je sporné podanie elektronickej žiadosti dňa 10. júna 2020, ktorá ak by bola riešená v osobitnom režime podľa zákona č. 211/2000 Z. z., žalovaný s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. by bol povinný túto žiadosť vybaviť najneskôr dňa 22. júna 2020. Keďže v danom prípade žalovaný v lehote na vybavenie žiadosti neposkytol informácie, či nevydal rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnil, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odmietol poskytnúť informáciu. V takomto prípade by sa za deň doručenia rozhodnutia považoval tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti, t. j. v danom prípade 25. jún 2020. Žalobca by bol oprávnený podať proti takémuto tzv. fiktívnemu rozhodnutiu odvolanie v lehote podľa § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z., t. j. v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17 a posledný deň na podanie odvolania zo strany žalobcu by bol

považovaný deň 10. júl 2020. Žalobca odvolanie zo dňa 27. júla 2020 zaslal na poštovú prepravu dňa 3. augusta 2020 a doručené KR PZ v Prešove bolo dňa 5. augusta 2020. Žalobca pri tom argumentoval § 54 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb., čo podľa žalovaného nie je možné aplikovať, keďže ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. ustanovuje lehotu na podanie odvolania, a to aj voči tzv. fiktívnemu rozhodnutiu. Žalovaný je tak toho názoru, že aj v prípade, ak by bola žiadosť žalobcu zo dňa 10. júna 2020 posúdená podľa zákona č. 211/2000 Z. z., žalobca by (v danom hypotetickom prípade) podal svoje odvolanie oneskorene;

- poukázal na § 181 ods. 1 SSP, že ak by sa fiktívne rozhodnutie považovalo za doručené dňa 25. júna 2020, odvolanie proti nemu bolo žalobcom podané oneskorene, lehota na podanie správnej žaloby začala žalobcovi plynúť dňom 26. júnom 2020 a márne uplynula dňom 25. augusta 2020. Žaloba, doručená súdu až dňa 20. októbra 2020, bola podľa podanú oneskorene, pričom zmeškanie lehoty podľa § 181 ods. 4 SSP nemožno odpustiť.

12. Žalobca v reakcii na žalovaného zotrval na žalobnej argumentácii.

13. Správny súd sa nestotožnil s postupom správneho orgánu, ktorý vyhodnotil emailové podanie žalobcu zo dňa 10. júna 2020 podľa obsahu nie ako žiadosť o sprístupnenie informácie, ale ako bežné podanie mimo režimu infozákona. Podľa správneho súdu:

- povinnej osobe právna úprava infozákona umožňuje v rámci rozhodnutia o infožiadosti informáciu sprístupniť, rozhodnúť o čiastočnom alebo úplnom odmietnutí sprístupnenia, alebo žiadosť o sprístupnenie informácie odložiť. Odloženie infožiadosti v zmysle § 14 ods. 3 cit. Infozákona predchádza výzva povinnej osoby na doplnenie, k čomu v predmetnom prípade zo strany žalovaného - povinnej osoby nedošlo, preto tento účinok nenastal;

- pokiaľ žalovaný nesprístupnil žalobcovi požadované informácie z ním uvedeného dôvodu, mal tak urobiť rozhodnutím v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z.;

- tým, že žalovaný vybavoval infožiadosť bežnou korešpondenciou, t.j. komunikoval elektronicky bežným emailom bez legitímne očakávanej zákonnej formy, stanovenej pre rozhodnutie, ktoré má mať zákonom požadované náležitosti ako je výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní a zároveň z hľadiska obsahu musí spĺňať podmienku preskúmateľnosti vo vzťahu k položeným otázkam žiadateľa, nepostupoval zákonným spôsobom;

- žalobca svoju žiadosť o sprístupnenie informácií doručil správne orgánu v prípustnej forme bežného elektronického podania dňa 10. júna 2020, pričom okrem položenej otázky označil režim, ktorým si nárokuje jej vybavenie so všetkými dôsledkami takéhoto postupu. V zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z., keďže žalovaný, resp. správny orgán nižšieho stupňa ako povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti zo dňa 10. júna 2020 informáciu žalobcovi nesprístupnil a ani nevydal rozhodnutie o nesprístupnení, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odmietol poskytnúť informáciu a toto rozhodnutie je považované za doručené žalobcovi tretím dňom od uplynutia pätnásťdňovej lehoty na vybavenie infožiadosti, t.j. dňa 25. júna 2020;

- správny orgán, konajúci v prvom stupni, odpovedal žalobcovi na jeho žiadosť elektronicky dňa 15. júna 2020 podaním, nemajúcim náležitosti správneho rozhodnutia v administratívnom konaní. Žalobca sa následným podaním zo dňa 27. júla 2020, podaným dňa 28. júla 2020, proti fiktívnemu rozhodnutiu orgánu verejnej správy nižšieho stupňa odvolal. Toto odvolanie žalobcu bolo doručené žalovanému dňa 3. augusta 2020;

- fiktívne rozhodnutie je vzhľadom na svoju fiktívnu povahu a s tým spojenú absenciu základných formálnych a materiálnych náležitostí nepreskúmateľné, a preto nezákonné;

- v prípade rozhodnutia, vydaného žalovaným v druhom stupni administratívneho konania, v zmysle ustanovenia § 19 ods. 3 cit. zákona, keďže žalovaný ako povinná osoba v lehote na vybavenie odvolania o tomto nerozhodol, opätovne nepovažujúc podanie žalobcu za vybaviteľné v režime infozákona, ale len ako bežnú korešpondenciu, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil a toto rozhodnutie je považované za doručené žalobcovi druhým dňom od uplynutia pätnásťdňovej lehoty na vybavenie infožiadosti, t.j. dňa 20. augusta 2020 (štvrtok). Obdobne ide o rozhodnutie, ktoré nespĺňa náležitosti ani po formálne a ani obsahovej stránke. Takéto rozhodnutie nie je možné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov možné správny súdom preskúmať z hľadiska jeho zákonnosti;

· k námietke žalovaného o oneskorenom podaní žaloby, správny súd odôvodnil prijatie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a správnosti postupu žalovaného v intenciách § 181 ods. 1 SSP, podľa ktorého fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Začiatok plynutia tejto lehoty odvodzuje od oznámenia, t.j. doručenia tzv. fiktívneho rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa dňa 20. augusta 2020. Žalobca podal žalobu dňa 20. októbra 2020, a teda v zákonnej lehote. Vzhľadom na to, žalobcovi nemohol a nemusel byť známy presný dátum doručenia jeho podania odvolania správneho orgánu v prípade fiktívneho rozhodnutia, ktoré nemá potrebné zákonné náležitosti a od ktorého plynú lehoty majúce vplyv na podanie správnej žaloby súdu, je namieste v takom prípade aplikácia ustanovenia § 54 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. v spojení s § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z.

14. Správny súd zrušil fiktívne rozhodnutie žalovaného zo dňa 18. augusta 2020 s poukazom na zásadu jednotnosti administratívneho konania z dôvodu, aby žalovaný konajúci v predmetnom administratívnom konaní v oboch stupňoch viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, zjednal nápravu a zabezpečil postup a rozhodnutie v intenciách a v súlade so zákona č. 211/2000 Z. z.

III.

Argumentácia účastníkov v kasačnom konaní

15. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalovaný (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP (nesprávne právne posúdenie) a navrhol, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol nasledovné:

- Podľa § 19 ods. 2 prvá veta správneho poriadku sa podanie posudzuje podľa obsahu;
- Podľa § 3 ods. 1 infozákona a judikatúry je informáciou len exaktný údaj, ktorý má povinná osoba k dispozícii, pokiaľ tieto kritériá požadovaná informácia nespĺňa, nie je možné procesne postupovať podľa infozákona;
- K informáciám, na ktoré sa režim infozákona nevzťahuje, patria predovšetkým informácie, ktoré by sa museli vytvárať na základe požiadavky žiadateľa;
- Keďže podanie nebolo posúdené ako žiadosť o informácie podľa infozákona, nemohlo dôjsť k vydaniu fiktívneho rozhodnutia;
- Žiadosť bola vybavená v režime bežnej korešpondencie, nakoľko išlo o vydanie stanoviska;
- Žiadosti, ktorých obsahom je poskytnutie výkladu, stanoviska, prognózy, subjektívneho názoru a pohnutí predstaviťa povinnej osoby a ktoré majú charakter právnej rady, sa nevybavujú podľa infozákona.

16. Žalobca s rozsudkom správneho súdu súhlasil.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi správneho súdu a považuje ich za riadne a správne odôvodnené. Kasačný súd v súvislosti s posudzovanou vecou poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keďže vychádzajúc z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít sa považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou

činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa § 464 ods. 1 SSP poukazuje na rozhodnutia, ktorých už dal odpoveď na sťažovateľove námietky:

19. Podľa rozhodnutia kasačného súdu sp. zn. 5Sžik/3/2020 zo dňa 16.12.2021 cit:

„17. Treba zdôrazniť, že najširší a najvšeobecnejší spôsob prístupu informáciám umožňuje zákon o slobode informácií, čo vyplýva zo zakotvenia práva na sprístupnenie informácie pre každého (§ 3 ods. 1 tohto zákona), bez ohľadu na preukazovanie právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje (§ 3 ods. 3 tohto zákona), dokonca ak to neznemožňuje sprístupnenie informácie, aj bez uvedenia všetkých zákonom stanovených náležitostí, vrátane identity žiadateľa (§ 14 ods. 3 tohto zákona), a bezplatne (§ 21 ods. 1 tohto zákona).

18. Platná právna úprava však popri infozákone upravuje v jednotlivých oblastiach výkonu verejnej moci, resp. ako súčasť procesných práv účastníka správneho konania, možnosť požiadať o určité druhy informácií aj na základe iných právnych predpisov (napr. § 23 Správneho poriadku, § 55 zákona o prokuratúre, § 133 stavebného zákona). Konkrétne predpisy stanovujú spôsoby prístupu, rozsah poskytovaných informácií, okruh osôb oprávnených sa s nimi oboznamovať aj ďalšie podmienky prístupu k nim.

19. V takýchto prípadoch je vecou žiadateľa, aby si zvolil právny režim prístupu k informáciám, ktorý pre seba považuje za najvhodnejší, spravidla v závislosti od svojho postavenia a vzťahu k orgánu, od ktorého informácie požaduje. Vzhľadom na to, že sa jedná o návrhové konania, znamená to, že režim vybraného zákona sa na neho bude vzťahovať počas celého procesu vybavovania žiadosti o informácie. Voľba konkrétneho právneho režimu a postupu je spojená s „rizikom“, že si zvolí právnu úpravu, podľa ktorej nedosiahne najpriaznivejší možný výsledok (napr. rozsah informácií môže byť limitovaný, existuje poplatková povinnosť) v porovnaní s inou do úvahy prichádzajúcou právnou úpravou.

20. Ako uviedol Najvyšší súd SR v rozsudku č.k.: 3Sžo/106/2015 z 27. apríla 2016, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí slovenských súdov 4/2017 pod č. 26, nie je prípustné, aby orgán verejnej moci žiadosť o poskytnutie informácie podľa určitého predpisu sám prekvalifikoval podľa svojej vôle bez toho, aby s tým žiadateľ súhlasil. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 3 SžI 3/2012 z 1. augusta 2012, ak žiadateľ jednoznačne uvedie právny režim svojej žiadosti podľa zákona o slobode informácií, povinné osoby musia odôvodniť, či mu môžu vyhovieť, alebo nie. Upriamovanie pozornosti žiadateľa na iné právne možnosti je nadbytočné a vedie k nepreskúmateľnosti právneho režimu, v ktorom povinné osoby o žiadosti rozhodli. Kasačný súd na základe uvedeného uzatvára, že pokiaľ žiadateľ podá žiadosť podľa zákona o slobode informácií, odpoveďou orgánu verejnej moci ako povinnej osoby nemôže byť „poučenie“ žiadateľa, že si má informáciu žiadať podľa iného predpisu.“

20. Podľa rozhodnutia sp. zn. 3SžI/20/2012 z 09.04.2013 cit:

„Nezákonnosť postupu správneho orgánu prvého stupňa žalovaného 2, podľa záveru odvolacieho súdu v podstate zhodne s názorom súdu prvého stupňa spočívala v tom, že účastník správneho konania, teda žiadateľ o poskytnutie požadovaných informácií mal právo, aby správny orgán, pokiaľ jeho žiadosti nemienil vyhovieť, rozhodol rozhodnutím tak, ako to ustanovil zákonodarca v právnej norme § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., ktoré by obsahovalo náležitosti rozhodnutia podľa § 47 správneho poriadku, z ktorého odôvodnenia by sa žiadateľ mohol dozvedieť dôvody, pre ktoré jeho žiadosti nebolo vyhovené. Vzhľadom k tomu, že správny orgán v danom prípade takto nepostupoval, odňal žiadateľovi - žalobcovi, právo sa domáhať zákonom ustanoveným postupom ochrany svojho práva na orgáne Slovenskej republiky zaručený mu v Ústave Slovenskej republiky v článku 46 ods. 1. Účelom ustanovenia inštitútu fiktívneho rozhodnutia v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. nebolo legalizovať nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa tohto zákona, ale jeho účelom bolo práve naopak poskytnúť ochranu tomu, kto sa obrátil so žiadosťou na povinnú osobu v prípade jej nečinnosti.

Pokiaľ žalovaný 1 preskúmaným rozhodnutím na takúto nezákonnosť postupu prvostupňového správneho orgánu neprihliadol, je potrebné takéto rozhodnutie považovať za nezákonné. Žiadateľ podľa zákona č. 211/2000 Z.z., aj pokiaľ správny orgán jeho žiadosti nemienil vyhovieť z akéhokoľvek dôvodu (aj v prípade, že nie je povinnou osobou), mal právo na vydanie rozhodnutia, ktoré by bolo riadne odôvodnené a súčasne mal právo podať proti nemu opravný prostriedok,

obhajujúc dôvodnosť svojej žiadosti a súčasne napadnúť dôvody, pre ktoré správny orgán prvého stupňa jeho žiadosti nevyhovel.“

V.
Záver

21. Kasačný súd konštatuje, že správny súd svoje závery formuloval zrozumiteľne a presvedčivo, pričom sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, ktorými by spochybnil vecnú správnosť rozsudku správneho súdu. Rozsudok správneho súdu rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Kasačný súd preto dospel preto k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietnuť.

22. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi voči žalovanému priznal právo na úplnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.